Moderaterna
Centerpartiet
Liberalerna
Kristdemokraterna
Miljöpartiet
Socialdemokraterna

FÖRSLAG TILL BESLUT
2020-06-16

Ärende 8
RS 2020-0039

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Idéburen välfärd (SOU 2019:56)

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslås besluta följande.

1. Region Stockholms yttrande över betänkandet Idéburen välfärd (SOU 2019:56) utgörs huvudsakligen av regiondirektörens tjänsteutlåtande.

2. I övrigt anförs nedanstående som yttrande över betänkandet.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Idéburna aktörer har under en lång tid varit en viktig part och en kvalitativ förstärkning med möjlighet att skapa efterfrågade vårdformer med bland annat möjlighet att skapa bland annat helhetsvård. Det är därför väldigt viktigt att förutsättningarna för en idéburen välfärd förbättras och att ett system där möjligheterna till IOP och andra typer av avtal förtydligas och förenklas för båda parter. Det är mycket viktigt att relationen mellan offentlig och idéburen sektor är tydlig och klar. Oklara grunder för relationen tenderar att försvåra för båda parter, vilket inte är önskvärt.

Regionstyrelsen tillstyrker förslaget att införa en definition av idéburen aktör i lag, vilket förtydligar och förenklar vid tillämpning av olika regelverk som berör idéburna aktörer. Förslaget om att införa ett register skulle kunna fungera som kvalitetsgaranti för kommuner och regioner i samarbetet med idéburna aktörer. Med den definition som föreslås och som ska ligga till grund för registrering utgör emellertid inte registret någon kvalitativ bedömning. Förslagen till förändringar i LOU och LOV innebär därtill inte att upphandlande myndigheter kan ställa krav på att anbudsgivarna är registrerade i det särskilda registret. Detta innebär att kommunen eller regionen behöver göra en egen prövning av om de idéburna organisationerna som vill delta uppfyller kriterierna. Därtill blir den en ökad administrativ börda för idéburna aktörer som registerhållare.

Förslaget att uppdrag lämnas till Upphandlingsmyndigheten att arbeta med riktade informationsinsatser tillstyrks av regionstyrelsen. Dessa inledande ramar för det vidare arbetet kring idéburna aktörer är både nödvändigt och positivt. Tydliga definitioner och klara besked om vilka regler som gäller för det annars öppna begreppet är en förutsättning för en stabil relation mellan det offentliga och de idéburna aktörerna.

Regionstyrelsen delar dock inte regiondirektörens syn på Idéburna-offentliga partnerskap (IOP). Även om det finns ett visst tolkningsutrymme innebär den vägledning som bifogas betänkandet att utredningen på ett rimligt sätt klargjort de legala förutsättningarna för IOP. Regionstyrelsen ställer sig bakom SKR:s yttrande i denna del och delar därmed utredningens bedömning av vad som är lämpliga kriterier för ett idéburet-offentligt partnerskap.

Den omfattande genomgång som utredningen har gjort tydliggör regionens möjlighet till att ingå IOP med idéburna aktörer vilket kommer att utgöra ett stöd i användningen av IOP inom välfärden också inom Region Stockholm. Dock vill vi, i likhet med SKR, peka på att det framkommer i utredningen att inom vissa delar av nuvarande lagstiftning, som möjliggör IOP, krävs en relativt omfattande administration vilket kan utgöra ett hinder för ingående av dessa.

När det gäller de föreslagna förändringarna av LOV och LOU riskerar en betydande osäkerhet att uppstå. Genom att i förslagen inte ta hänsyn till gällande rättspraxis och den bevisbörda en upphandlande myndighet har i frågan om huruvida ett kontrakt är upphandlingspliktigt, skapas en osäkerhet som ytterst innebär att myndigheten måste skapa säkerhetsmarginaler för att slippa den juridiska risken.

Sammanfattningsvis vill regionstyrelsen framhålla att de idéburna aktörerna under lång tid har varit en viktig part och en kvalitativ förstärkning på olika sätt till offentlig sektors egen verksamhet.